

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De levende werkzaamheid. Politieke betrokkenheid van burgers bij het lokaal bestuur

Castenmiller, P.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Castenmiller, P. (2001). De levende werkzaamheid. Politieke betrokkenheid van burgers bij het lokaal bestuur. 's-Gravenhage: VNG.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	7
1 Een bijzondere betrokkenheid	11
2 Democratie en betrokkenheid	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Politieke betrokkenheid in historisch perspectief	15
2.2.1 Inleiding	15
2.2.2 Tot de 20e eeuw	16
2.2.3 Ontwikkelingen in het denken over politieke betrokkenheid na 1900	18
2.3 Drie aspecten van betrokkenheid	25
2.4 Balans	26
3 Betrokkenheid en de gemeenschap	27
3.1 Inleiding	27
3.2 Gangbaar gemeenschapsdenken	27
3.3 Gemeente en gemeenschap in de Nederlandse context	31
3.4 Twee benaderingen voor de relatie tussen gemeenschappen en betrokkenheid	38
3.5 Balans	41
4 Over het bijzondere van lokale politieke betrokkenheid	43
4.1 Inleiding	43
4.2 Aspecten van betrokkenheid	45
4.2.1 Inleiding	45
4.2.2 Politieke affectie	46
4.2.3 Politieke cognitie	47
4.2.4 Politiek gedrag	49
4.3 De gebiedsgebonden invalshoek, aspecten en verbanden	50
4.3.1 Inleiding	50
4.3.2 Aanwijzingen voor gebondenheid	50
4.3.3 Aandacht voor de relatie	53
4.4 De articulerende benadering, aspecten en verbanden	57
4.4.1 Interactie en het herkennen van belangen	57
4.4.2 De articulerende benadering uitgewerkt	60
4.5 Afsluiting en vervolg	64

5	Introductie tot de empirie	67
5.1	Inleiding	67
5.2	Een 'ideale' aanpak en de alternatieven	68
5.3	Indicatoren voor betrokkenheid	72
5.4	Gebiedsgebonden en articulerende indicaties	74
5.5	Lokale en nationale politieke betrokkenheid	77
5.5.1	De vergelijking	77
5.5.2	Sociaal-structurele kenmerken	78
5.5.3	De methode van analyse	81
5.6	De betrokkenheid tussen gemeenten vergeleken	87
5.7	Balans	94
6	Lokale en nationale politieke betrokkenheid	95
6.1	Inleiding	95
6.2	Verschillen in de mate van betrokkenheid	96
6.3	Verschillen in verbanden	99
6.4	Balans	103
7	Verschillende gemeenten	105
7.1	Inleiding	105
7.2	Verschillen in betrokkenheid tussen gemeenten	108
7.2.1	Een overzicht van de bevindingen	108
7.2.2	Beoordeling van de resultaten	114
7.3	Verbanden met overige kenmerken van respondenten	115
7.4	Conclusies	116
8	Betrokkenheid en lokaal bestuur	119
8.1	Slotbeschouwing	119
8.2	Betrokkenheid en lokale politiek	125
8.3	Verandering en vernieuwing in het lokaal bestuur	127
	Summary	133
	Bijlagen	
Bijlage 1	Databestanden en analyses	139
Bijlage 2	Aanvullende tabellen bij hoofdstuk 6	163
Bijlage 3	Aanvullende tabellen bij hoofdstuk 7	177
Bijlage 4	Diverse aanvullende analyses	201
	Geraadpleegde literatuur	128